

Kommuneplanens samfunnsdel 2025-2035

Høringsutkast 1.0 - 13.02.26

Innledning

Kommuneplanens samfunnsdel - et politisk retningsdokument

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede plan for hvordan vi ønsker at Ålesundssamfunnet og kommuneorganisasjonen skal utvikle seg.

Kommunestyrevalget er vår viktigste lokale medvirkningarena, og kommunestyret er kommunens øverste myndighet. Derfor er det viktig at det sittende kommunestyret får sette sitt politiske preg på retningen. Kommuneplanens samfunnsdel skal tas opp til vurdering etter hvert kommunestyrevalg, og på denne måten sikre at velgernes preferanser gjenspeiles i kommunens overordnede plan.

Slik leser du kommuneplanens samfunnsdel

I tillegg til denne innledningen består planen av (4) kapitler:

Utfordringer og muligheter: En kortfattet oppsummering av kommunens utfordringsbilde. Her er det fokus på de overordnede og komplekse utfordringene vi står overfor, men også på de muligheter og styrker Ålesund kommune kan bygge videre på.

Satsingsområder og hovedmål: Det viktigste i denne planen er satsingsområdene og hovedmålene. Disse legges til grunn for kommunens planlegging på alle områder og konkretiseres i kommunens temaplaner. Økonomiske prioriteringer, altså hvilke grep som skal tas og tiltak som skal gjennomføres, fremgår av kommunens handlings- og økonomiplan, som utgjør denne planens handlingsdel.

Hvordan skal målene nås?: Kapitlet løfter fram fire grunnleggende hensyn som må balanseres i arbeidet for nå planens mål.

Langsiktig arealstrategi: Kommunens overordnede prinsipper for framtidig arealbruk, og grunnlaget for arbeidet med kommuneplanens arealdel.

FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål forplikter alle medlemsland til å arbeide for en bærekraftig utvikling, hvor sosial og økonomisk utvikling skjer innen planetens tålegrenser. Selv om målsettingene er globale og forpliktelsene nasjonale, ligger mange av verktøyene for en bærekraftig utvikling på regionalt eller kommunalt nivå. I Ålesund er de tre bærekraftsdimensjonene et rammeverk som omfatter de fleste ansvarsområder, og inngår i et kontinuerlig arbeid for å nå målene.

Prosess og medvirkning

Denne samfunnsdelen er utarbeidet etter prinsippene i KS' prosjekt "[Ny agenda for kommuneplanens samfunnsdel](#)", og hovedmålet har vært å synliggjøre det sittende kommunestyrets prioriteringer.

Satsingsområder og mål er derfor et resultat av kommunestyrets selvstendige arbeid, forberedt og tilrettelagt av administrasjonen.

- Intern høring administrasjonen
- Høring og arbeid i alle utvalg, formannskap og kommunestyre
- Offentlig høring/ettersyn

Utfordringer og muligheter

Ålesund er det urbane tyngdepunktet i en region med verdensledende maritim og marin industri, en raskt voksende reiselivsnæring og et stadig økende innslag av innovativ og kunnskapsbasert teknologi. En universitetsby innrammet av verdenskjente naturattraksjoner, med et rikt og mangfoldig kulturliv og særegen arkitektur - med innbyggerne som vår viktigste ressurs.

Samtidig står Ålesund som samfunn og fellesskap overfor utfordringer vi deler med de fleste andre norske kommuner.

De komplekse utfordringene

Våre største utfordringer er sammensatte, komplekse og går på tvers av vår tradisjonelle kommunale sektorinndeling. De har ikke først og fremst sitt utspring i lokale forhold, og kan heller ikke løses fullt ut lokalt. Utfordringene er typisk vanskelig å avgrense og de påvirker hverandre.

Verdiskaping og næringsliv

Utfordringer:

- Antallet innbyggere i yrkesaktiv alder stagnerer på landsbasis og er heller ikke ventet å vokse i Ålesund. Samtidig er arbeidsinnvandringen til Norge avtagende og den videre utviklingen usikker. Dette vil skape mangel på arbeidskraft innen flere områder, særlig [helsepersonell, yrker som krever fagbrev og IT-utviklere](#).
- Tilstrekkelig energitilførsel for å oppnå grønn omstilling, videreutvikling og nyetableringer.
- Høy andel konjunkturutsatt, eksportrettet virksomhet gjør regionen sårbar for svekket konkurransekraft.
- Begrenset tilgang til nytt næringsareal.

Muligheter:

- Videreutvikling av Ålesund som Norges største sjømatkommune.
- Forbedret transportsystem vil kunne forsterke Ålesund som regionscenter.
- Sterk skaperkraft og omstillingsevne i tradisjonelle og nye næringer.
- Kombinasjonen av naturgitte forutsetninger og teknologi- og kunnskapsbaserte tjenester.
- Forsterket satsing på reiseliv og opplevelsesbaserte næringer.
- Målrettet satsing på utdanning av etterspurte yrkesgrupper og et styrket samarbeid med akademia og næringsliv om regionens utfordringer og muligheter

Folkehelse, levekår og utenforskap

Utfordringer:

- Økning i enkelte sykdomstyper med store konsekvenser for både den enkelte og samfunnet. Flere unge opplever psykiske plager, og forekomsten av demens i befolkningen er øker i takt med en aldrende befolkning.
- Store sosioøkonomiske forskjeller mellom ulike kommunedeler, med høy konsentrasjon av levekårsutfordringer i Ålesund sentrum .
- Antallet og andelen unge som mottar uføretrygd øker og utenforskap er et økende samfunnsproblem. I Ålesund står over 900 personer i alderen 15-29 år utenfor arbeid, utdanning eller opplæring. Innvandrere er overrepresentert blant disse.
- **Dårlige kostholdsvaner, stillesitting og skjermbruk påvirker folkehelsen negativt.**
- Antallet barn som vokser opp i lavinntektsfamilier. Den sterke sammenhengen mellom sosioøkonomisk status og helsetilstand gir bekymring for økte ulikheter i samfunnet.
- Narkotikastatistikken og ungdommenes egen rapportering gjennom Ungdata viser en bekymringsfull økning i bruk av rusmidler.
- Boligetterspørselen i Ålesund vil tiden som kommer domineres av husholdninger med beboere over 67 år. Eldres boligbehov og preferanser vil bli svært viktig. Selv om leiligheter utgjør en relativt høy andel av dagens boligmasse i Ålesund, mangler 2 av 3 heis i bygningen.
- Manglende universell utforming skaper barrierer for samfunnsdeltakelse og sosial interaksjon.

Muligheter:

- Bo- og levekårsforholdene i Ålesund er generelt sett gode, og helsetilstanden i befolkningen er god, og vi har et rikt og mangfoldig kultur-, aktivitets- og rekreasjonstilbud.
- **Aktivere de i yrkesaktiv alder som står utenfor arbeidslivet.**
- En sterk frivillig sektor som bidrar til livskvalitet, fellesskap og samhold.

Klima, natur og miljø

Utfordringer:

- De største lokale utslippskildene er sjøtransport og veitrafikk, som i stor grad kan knyttes til kommunens geografiske utforming og plassering. **For å redusere utslippene i vesentlig grad kreve en omstilling av transportsektoren, som en krevende og langvarig prosess.**
- Kunnskapen om lokale naturverdier på land og i sjø og konsekvensene av nedbygging er mangelfull, og det er behov for nærmere kartlegging.
- **Ålesund består av 75% sjøareal og det er viktig å bevare en stabil torskestamme. Opprydning i forurenset sjøbunn og reduksjon av miljøskadelige utslipp står sentralt for å sikre vårt marine mangfold og verneverdige gyteområder.**
- **Naturmangfoldet reduseres over hele verden. Arealendringer og nedbygging regnes i Norge som den viktigste trusselen mot naturmangfoldet. Tap av natur og grønne arealer truer også viktige økosystemtjenester som naturlig beskytter mot konsekvensene av klimaendringene.**

Muligheter:

- Sterk skaperkraft og omstillingsevne innen næringene er også svært relevant når det kommer til klima og miljø. Sjøfart er den største kilden til direkte utslipp i kommunen, men også trolig den

sektoren hvor det er størst grad av innovasjon, blant annet innen energiomstilling og sirkulære løsninger.

- Rullering av kommuneplanens arealdel basert på bl.a. ny naturmangfoldplan åpner for en kunnskapsbasert arealbruk som tar hensyn til sentrale naturverdier i kommunen.
- Videreføring og styrking av samarbeid med academia og næringsliv om forskning og utvikling.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Utfordringer:

- Det europeiske kontinentet preges av krig og den globale sikkerhetspolitiske situasjonen er betydelig forverret. [Gjeldende Nasjonal Trusselvurdering](#) vurderer sabotasjeaksjoner utført av russisk etterretning mot mål i Norge som sannsynlig, og videre at etterretningstrusselen fra Kina er betydelig og tiltagende.
- Teknologisk utvikling utfordrer sikkerhet og beredskap på måter vi ikke fullt ut overskuer. Digitaliseringen av samfunnet, bruk av sosiale medier, og utviklingen av ny teknologi som kunstig intelligens bidrar til dette.
- Samfunnets daglige funksjon er avhengig av viktige basistjenester som strøm, vann og avløp, ekom og samferdsel. Alle disse tjenestene kan bli forstyrret ved hendelser som uvær, sabotasje eller feil i tjenestene. Langvarige eller samtidige leveranseforstyrrelser vil ha stor konsekvens på samfunnets funksjon.
- Konsekvensene av klimaendringene vil føre til en vesentlig økning i ekstrem regnflom, jord-, flom- og sørpeskred og stormflo. Kostnadene ved å sikre både eksisterende og planlagt bolig- og infrastruktur vil tilta.
- Befolkningens evne til egenberedskap, herunder evnen til å motstå angrep og målrettede kampanjer mot våre demokratiske kjerneverdier som tillit, åpenhet og ytringsfrihet er under press.

Muligheter:

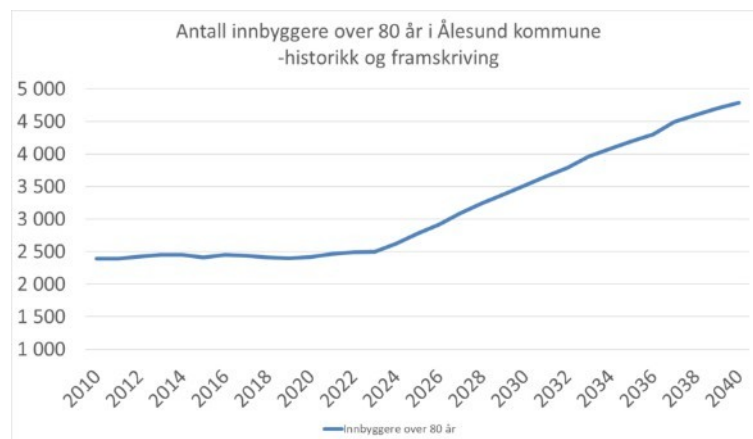
- Regionens utdanningsinstitusjoner og maritime næringsliv kan levere viktige bidrag i oppbygningen av forsvaret og totalforsvaret. Det er klare næringsmuligheter knytt til norske og alliertes investeringer.
- Sikre digitale infrastruktur som beredskap i krisesituasjoner.
- Høyt utdanningsnivå, en sterk frivillig sektor og god oppslutning om demokratiske prosesser bidrar til høy grad av tillit og stabile samfunnsfunksjoner.

Demografiske endringer

- Befolkningen i Ålesund skal fortsette å vokse mot 2040. Fremskrivningene viser imidlertid at vi må forberede oss på en langt lavere vekst enn vi har sett de siste 20 årene. Samtidig har Ålesund et betydelig potensiale for tilflytting, og demografiske trender kan endre seg. Usikkerhet om utviklingen i innbyggertall stiller store krav til planlegging og dimensjonering av både tjenester, boligtilbud og infrastruktur.
- Uavhengig av veksttakten endres nå befolkningssammensetningen. Vi blir flere eldre, og forholdet mellom antallet eldre og de øvrige aldersgruppene endres. Etterspørselen etter

tjenester vil øke, og færre i yrkesaktiv alder per innbygger over 65 år vil forsterke personell- og kompetanseutfordringer som allerede er her.

- Lavere fødselstall har over tid ført til nedgang i antallet barn. Tilpassingen av barnehagetilbudet har pågått i flere år, og utviklingen har forskjøvet seg over i barneskolen. Etter hvert vil reduksjonen påvirke antall elever i ungdomsskolen og videregående skole.
- Antallet innbyggere over 80 år vil doble seg i Ålesund kommune de neste 15-20 årene. En stor andel av innbyggerne i denne aldersgruppen mottar tjenester fra kommunen. Utfordringene ved demografidrevet vekst i etterspørselen etter tjenester forsterkes av at utgiftene til pleie- og omsorgstjenester til yngre aldersgrupper også øker.

Det kommunale handlingsrommet

- Ålesund kommunes næringsliv er internasjonalt konkurransedyktig. Det skal være samme ambisjonsnivå for kommunens kvalitet i tjenestene.
- Det forventes at kommunene skal ta ansvar for stadig mer komplekse og krevende oppgaver. Samtidig varsles det behov for tøffere prioritering av offentlige ressurser. Løsningene må derfor utvikles innen et begrenset økonomisk handlingsrom.
- Komplekse utfordringer har sjelden enkle løsninger, og det er en risiko for at gapet mellom det kommunen kan yte og det som forventes øker. Et økende forventningsgap utfordrer tilliten mellom innbyggerne og kommunen, men også mellom ansatte og ledelse, de politiske partiene og forvaltningsnivåene.
- Prioriteringsdilemmaer vil prege kommunens styring og drift, og ressursvridningen som vil følge av de demografiske endringene er et kommunalt ansvar. Både folkevalgte, ledere og ansatte må gjøre vanskelige valg og stå i kontinuerlig omstilling.
- Kommunen skal både henge med på og gjøre nytte av den raske teknologiske og digitale utviklingen. Nye løsninger skal tas i bruk uten at den daglige driften settes på vent. Kostbare løsninger, tilgang på kompetanse, samt tid og kapasitet til å delta i utviklingen av felles offentlige løsninger blir stadig mer krevende å håndtere.
- Kommunen har stort handlingsrom og potensiale for utvidet samarbeid, både med andre kommuner og på tvers av forvaltningsnivåene, men også med samfunnsaktører innen privat og frivillig sektor. Tjenestesamarbeid, samarbeid om administrative støttetjenester og samarbeid om teknologi må organiseres og utformes målrettet for å maksimere nytte.
- Ålesund kommune skal posisjoneres til å kunne overta regionale oppgaver dersom fylkeskommunen avvikles.

Satsingsområder og hovedmål for kommunestyreperioden

"Det skal være enkelt å være innbygger og næringsdrivende i Ålesund" (forslag til visjon/motto)

Kommuneplanens samfunnsdel 2025-2035

Satsingsområdene utgjør kommunestyrets høyest prioriterte politikkområder. Til hvert satsingsområde er det satt hovedmål - til sammen 18 mål.

Ålesund gir effektive innbygger- og næringslivsorienterte tjenester av god kvalitet

Etterspørselen etter kommunale tjenester vil øke i årene som kommer. Samtidig må det prioriteres strammere innen offentlig sektor.

Effektive forvaltningstjenester for innbygger- og næringsliv er viktig for å unngå at tid, kapital og skaperkraft i det private blir satt på vent på grunn av unødvendig tunge offentlige prosesser. Raske og riktige svar fra Ålesund kommune skal bidra til å sette energien fri i det private. For å ha effektive forvaltningstjenester for innbyggere og næringsliv kreves det kompetanse og samarbeid.

Mål for satsingsområdet

Hovedmål	Satsingsområde
Ålesund tilbyr tjenester med god kvalitet, nærhet og valgfrihet – uansett hvor du bor	Effektive innbygger- og næringslivsorienterte tjenester av god kvalitet
Ålesund utvikler tjenestene i tett samarbeid med innbyggere og næringsliv	Effektive innbygger- og næringslivsorienterte tjenester av god kvalitet
Ålesund leverer kostnadseffektive tjenester gjennom ny teknologi, digitalisering og helhetlig planlegging	Effektive innbygger- og næringslivsorienterte tjenester av god kvalitet
Ålesund tar i bruk alle gode krefter for å yte best mulig tjenester til innbyggerne	Effektive innbygger- og næringslivsorienterte tjenester av god kvalitet

Ålesund skal være nyskapende, attraktiv og levende

Næringsgrunnlaget vårt er bygget på tradisjon og lykkes på grunn av evnen til omstilling og utvikling. På samme måte må kommunen møte sine utfordringer med nye metoder og løsninger.

Mål for satsingsområdet

Hovedmål	Satsingsområde
Ålesund er en havromskommune. Sammen med næringsliv og akademia vil vi bruke mulighetsrommet som finnes for å skape verdier og lokale arbeidsplasser	Nyskapende, attraktiv og levende
Ålesund har levende lokalsamfunn med by- og tettsted som utvikles sammen med nærings- og reiseliv, kulturliv, frivillighet, ungdom og lokale initiativ	Nyskapende, attraktiv og levende
Ålesund skal være en løsningsorientert JA-kommune som spiller på lag med næringslivet om å finne de beste løsningene på en effektiv måte	Nyskapende, attraktiv og levende
Ålesund skal være en drivkraft og tilrettelegge for næringsareal og vekstmuligheter i både by og distrikt	Nyskapende, attraktiv og levende

Ålesund gir alle muligheter til å lære, vokse og trives hele livet

I Ålesund kommune skal det være godt å bo og leve - hele livet. Læring og utvikling slutter ikke ved endt skolegang, og aktive innbyggere som deltar og engasjerer seg i samfunnet bidrar også til egen og andres

trivsel. Både kommunen, næringslivet og frivilligheten må legge til rette for at innbyggere i alle aldre kan ta del i fellesskapet.

Mål for satsingsområdet

Hovedmål	Satsingsområde
Ålesund sikrer tilgang til læring og utvikling – uavhengig av alder	Læring, vekst og trivsel hele livet
Ålesund gir barn og ungdom den beste starten på livet gjennom læring, der alle får muligheten til å bli den beste versjonen av seg selv	Læring, vekst og trivsel hele livet
Ålesund har et inkluderende oppvekstmiljø, med fokus på forebygging og nulltoleranse for mobbing, der alle barn og unge får muligheter til mestring og trygghet	Læring, vekst og trivsel hele livet
Ålesund har sammen med frivilligheten et mangfold av muligheter til alle innbyggere, med lavterskeltilbud, møteplasser, frivillighet, idrett, fritid og natur	Læring, vekst og trivsel hele livet
Ålesund kobler utdanning, arbeidsliv og frivillighet – hele livet. Vi samarbeider med næringsliv og lokalsamfunn for å gi innbyggere i alle aldre rom for læring, arbeid og tilhørighet	Læring, vekst og trivsel hele livet
Ålesund skal spille på lag med studenter, næringsliv, academia om å videreutvikle kommunen som universitetsby	Læring, vekst og trivsel hele livet

Ålesund har trygg og bærekraftig økonomisk styring

Ålesund kommune skal forvalte sine ressurser effektivt og forsvarlig. Gjennom å sikre kommunens økonomiske handlingsrom legger vi til rette for utvikling av både tjenester og samfunn. Ålesund kommune skal ha en positiv holdning til samarbeid og standardisering både internt og mellom kommuner for bedre ressursutnyttelse og helhetlige tjenester.

Mål for satsingsområdet

Hovedmål	Satsingsområde
Ålesund prioriterer helhetlige investeringer som gir mer verdi for innbyggerne	Trygg og bærekraftig økonomisk styring
Ålesund bruker ressursene målrettet, samordnet og med tydelige effekter for tjenestene	Trygg og bærekraftig økonomisk styring
Ålesund har lavest mulig skatte- og avgiftsnivå for innbyggere og næringsliv	Trygg og bærekraftig økonomisk styring
Ålesund sikrer fremtidig inntektsgrunnlag gjennom vekst, verdiskaping og ønsker samarbeid med private og ideelle aktører	Trygg og bærekraftig økonomisk styring

Hvordan skal målene nås?

Kommuneplanens satsingsområder og mål skal legges til grunn for all planlegging og ressursprioritering i Ålesund kommune. Dette betyr at nye temaplaner og den årlige behandlingen av budsjett- og

Økonomiplan skal vise hvordan prioriterte tiltak bidrar til å nå målene. På samme måte skal kommuneplanens arealdel bygge på samfunnsdelen og følge opp mål og strategier som er vedtatt der.

De store samfunnsutfordringene kan ikke løses gjennom en enkelt plan eller en enkelt sektor. Summen av alle kommunale virksomheters innsats, og et aktivt samarbeid med alle gode krefter i Ålesundssamfunnet må til for å sikre trygg og bærekraftig vekst og utvikling.

Tre grunnleggende perspektiver skal stå sentralt i oppfølgingen av kommuneplanen:

JA-kommunen! Ålesund

Det skal være enkelt å være innbygger **og næringsdrivende** i Ålesund kommune. Ålesund kommune skal møte de gode initiativene med en positiv holdning og være en tillitvekkende medspiller – ikke et hinder. Effektiv saksbehandling og innsats for å bidra til løsninger vil styrke utviklingen av:

- gode bo- og lokalmiljø med tilvekst og variasjon i boligmarkedet
- næringsetablering- og utvikling innen både nye og eksisterende næringer
- et sterkt og mangfoldig kulturtilbud og utvikling av Ålesund som bærekraftig reisemål
- samhold, felles opplevelser og tilhørighet

Å være en JA-kommune betyr ikke et «ja til alt». Kommunens ansvar for å balansere hensynet til natur, miljø og befolkningens helse og livskvalitet skal ivaretas gjennom en åpen, forutsigbar og forsvarlig behandling.

Dette betyr at Ålesund kommune skal:

- Ha effektiv saksbehandling i plan- og byggesaker
- Utnytte skjønnets i plan og bygningsloven slik folk og næringsliv kan utnytte og skape verdier på sine eiendommer.
- Ha god dialog, og finne gode løsninger sammen med tiltakshaver for å unngå unødig tids- og ressursbruk fra tiltakshaver og kommune.
- Redusere antall klagesaker
- Forenkle saksbehandling mest mulig.
- Bruke digitalisering og kunstig intelligens i saksbehandling.

Styrket beredskapsfokus og ivaretagelse av innbyggernes sikkerhet

Felles forståelse og anerkjennelse av hva som truer vår sikkerhet er grunnleggende for beredskapsarbeidet. Et åpent og tillitbasert samfunn er sårbart og bevisstheten om hybride trusler og påvirkning utenfra må styrkes. Økt fokus på sikkerhet, løpende risikovurderinger og god kommunikasjon er påkrevd, både i møte med klimaendringene og i en raskt omskiftelig verdensorden.

Ålesund kommune skal sikre innbyggernes sikkerhet og vår beredskap gjennom:

- oppdaterte risiko- og sårbarhetsanalyser, beredskapsplaner og en god sikkerhetskultur i hele kommuneorganisasjonen
- forsterket fokus på sikkerhet og beredskap på alle tjenestoområder og høy bevissthet rundt kritisk infrastruktur
- å aktivt bidra til befolkningens evne til egenberedskap og en god sikkerhetskultur i lokalsamfunnet
- forberedelse gjennom planlegging og øving
- styrket samarbeid med kommuner og andre samfunnsaktører og sørge for at sikkerhet og beredskap er inkludert på eksisterende og nye arenaer
- forholdsmessig sikring av kommunal infrastruktur

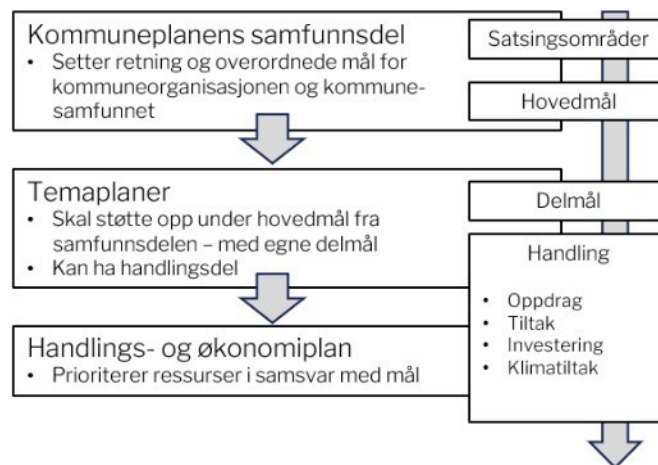
Samarbeid med private og frivilligheten

Ålesund utvikles i et samspill mellom kommunen, sivilsamfunnet og næringslivet. Ålesund kommune skal være en aktiv og pålitelig samarbeidspart, som støtter opp om og legger til rette for innbyggernes, organisasjonenes og næringslivets positive bidrag til samfunnsutviklingen. Kommunen står også overfor utfordringer som ikke kan løses gjennom tradisjonell tilnærming og tjenesteproduksjon. Særlig viktige samarbeidsarenaer i årene som kommer:

- *Utviklingen av et aldersvennlig samfunn:* Alle sektorer og samfunnsaktører har bidrag som kan sikre en trygg og meningsfull alderdom for den enkelte.
- *Attraktiv by- og tettstedsutvikling og et variert boligtilbud:* Tilgang på egnede boliger for innbyggere i ulike livsfaser er en forutsetning for tilflytting og befolkningsvekst, men også den enkeltes bidrag i å legge til rette for egen alderdom.
- *Næringsutvikling, arealbruk og en bærekraftig naturforvaltning:* Naturen er under press og det er knapphet på egnet næringsareal. Samarbeid om å finne en god balanse mellom utbygging og beskyttelse av verdifull natur vil stå sentralt.
- *Aktiverings- og aktivitetstilbud til innbyggere i alle aldersgrupper:* Utenforskap er en samfunnsutfordring som må møtes med bred innsats fra alle fronter.

Plansystemet

Kommuneplanens samfunnsdel viser retning og prioritering gjennom hovedmålene. Konkretisering og detaljering skjer i kommunens øvrige planer, og ressursene prioriteres i budsjett- og økonomiplanen. Budsjett- og økonomiplanen er derfor samfunnsdelens handlingsdel.

Langsiktig arealstrategi

Langsiktig arealstrategi uttrykker kommunens overordnede prinsipper for framtidig arealutvikling og skal bidra til at framtidig arealbruk møter kommunens utfordringer og behov og at samfunnsmålene nås.

Plan- og bygningslovens utgangspunkt er at kommuneplanens arealdel skal bygge på samfunnsdelen og følge opp mål og strategier som er vedtatt der. Hensikten med arealstrategien er å kunne vise sammenhengen mellom ønsket framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Dermed kan arbeidet med arealdelen bygge på politisk vedtatte styringssignaler for framtidig arealdisponering.

Ålesund kommune ønsker i størst mulig grad å legge til rette for vekst, utvikling og aktivitet i kommunen. Prinsippet om å være en JA-kommune skal også gjelde arealbruk og arealutviklingssaker. Kommunens strategiske prinsipper er koblet til de fire satsingsområdene og relevante hovedmål.

Utviklingstrekk og utfordringsbilde

Historisk og forventet utvikling stiller krav til hvordan kommunens arealer utnyttes og planlegges. I tillegg skal kommunens arealplanlegging bidra til å realisere nasjonale og regionale mål, forventninger og krav. Utarbeiding av fremtidig arealpolitikk kjennetegnes av målkonflikter, hvor utvikling og vekst ofte står i kontrast til ønsker om vern og beskyttelse.

Ålesundregionens ¹befolkning har siden år 2000 vokst med nærmere 30%. Flere mennesker og nye nærings- og boligområder har lagt press på eksisterende infrastruktur, og store utviklingsprosjekter innen både trafikal og teknisk infrastruktur preger både Ålesund kommune og nabokommunene. Befolkningsveksten har imidlertid vært avtagende de senere årene, samtidig som de eldre aldersgruppene er i sterk vekst.

Ålesund kommune skal legge til rette for tilflytting og befolkningsvekst gjennom et attraktivt bo- og arbeidsmarked. Vi skal være en relevant og forutsigbar aktør i møte med private initiativer og bidra til å sikre at hele kommunen tas i bruk.

Arealstrategier

Navn på strategien	Satsingsområde
Vi skal ta vare på stedsidentiteten som bygger videre på eksisterende kulturmiljø	Nyskapende, attraktiv og levende
Kollektivtransporten skal utvikles med utgangspunkt i kommunens geografi	Nyskapende, attraktiv og levende
Vi skal legge til rette for møteplasser og boformer på tvers av generasjoner	Læring, vekst og trivsel hele livet
Utvikle gode arealer sammen med andre aktører for å skape et mangfold av muligheter til alle innbyggere - med lavterskeltilbud, møteplasser, frivillighet, idrett, fritid og natur	Læring, vekst og trivsel hele livet
Vi vil legge til rette for videre utvikling av Ålesund som landets maritime og marine hovedstad, samt utforske mulighetene som havrommet gir	Læring, vekst og trivsel hele livet
Være en fremoverlent vertskommune for videregående skole, universitet og helseforetak	Læring, vekst og trivsel hele livet
Vurdere salg av ledige tomter for å åpne for fortetting og byutvikling i sentrum og sentrumsnære områder	Trygg og bærekraftig økonomisk styring
Videreføring og utvikling av en inntektsbringende havnestrategi	Trygg og bærekraftig økonomisk styring
Planlegge for vekst i reiselivsnæringen	Trygg og bærekraftig økonomisk styring
Vi skal planlegge for at publikumsvennlige funksjoner legges til kommunesenter og lokalsenter for å oppnå god arealbruk	Nyskapende, attraktiv og levende
Sørge for nødvendig fremdrift i de store samferdselsprosjektene som er avgjørende for Ålesunds fremtidige vekst og utvikling	Nyskapende, attraktiv og levende

¹

Ålesund, Sula, Giske og Haram kommuner

Kommuneplanens samfunnsdel 2025-2035

Navn på strategien	Satsingsområde
Utvikle eksisterende og nye næringsarealer med henblikk på sambruk, samlokalisering og god arealutnyttelse	Nyskapende, attraktiv og levende
Legge til rette for sentrums- og tettstedsutvikling i hele kommunen	Effektive innbygger- og næringslivsorienterte tjenester av god kvalitet
Vi skal minimere nedbygging av landbruksjord	Effektive innbygger- og næringslivsorienterte tjenester av god kvalitet
Sette av tilstrekkelig med areal for videre utvikling til bolig- og næringsformål	Effektive innbygger- og næringslivsorienterte tjenester av god kvalitet
Vi må utvikle areal for næring i samarbeid med næringslivet (industri, handel, boligbygging, offentlige bygg, m.fl.)	Effektive innbygger- og næringslivsorienterte tjenester av god kvalitet
Sikre areal til næringsformål som ikke er forenlig med bolig i områder utenfor sentrum og tettbygde strøk	Effektive innbygger- og næringslivsorienterte tjenester av god kvalitet